

ročník I.

pátek 5. listopadu 2021

Milý čtenáři!

O covidu skoro nepíšu. Ale pro jednu...

V pondělí zveřejnil server *Seznam Zprávy* mapu republiky s počty nemocných covidem v jednotlivých městech k 31. říjnu.

Tak jsem se zajímal.

V Rovensku jsou dva nemocní, v Žernově jeden, v Tatobitech nikdo.

Další statistiky: Lomnice 3, Veselá 0, Semily 11, Košťálov 3, Libštát 0, Jilemnice 15, Rokytnice 3, Poniklá 0, Vysoké 2, Jablonec nad Jizerou 3.

Turnov 25, Malá Skála 2, Přepere 6, Příšovice 3.

Železný Brod 4, Pěčín 6, Zásada 7.

Jablonec n/N 117, Tanvald 13, Desná 4, Smržovka 29.

Jičín 12, Železnice 2, Libuň 0, Kněžnice 1, Mladějov 0, Sobotka 5.

A Mnichovo Hradiště 42.

Tak buďte zdraví!

f.

*** Ulice vedoucí od daliměřické hasičárny ke zvířecímu hřbitovu nese jméno Ladislava Cibulky od prosince 2019. Až teď – v rámci oslav vzniku republiky – ale proběhlo oficiální pojmenování.**

Připomeňme si krátce osobnost Ladislava Cibulky.

Na svět nepřišel v Bělé, jak se všude uvádí, ale podle matričního záznamu ve stavení Bukovina – Tisovka č. 1, kde je dnes Apartmán Na svahu /FOTO ,

Bukovina									
Rok, měsíc a den	Číslo popisné		Jméno		Máto zapsáno	Pohlaví	Místní příslušnost	Místní příslušnost	Místní příslušnost
	narozeni	pořadí	číslo a lety	jméno, jezd. přísl.					
1906	1	6	Ladislav	Josef	1906	muž	turnovský	turnovský	turnovský
<p>Josef Cibulka, domkař z Bukoviny č. 1, syn Antonína Cibulky, podruha z Bukoviny č. 24, a Kateřiny, dcery Jany Kopala, ko. bučka, chalupníváře z Bukoviny č. 30, naroz. 24. července 1871 v Bukovině č. 24, o. a h. Turnov</p> <p>Anna Loudová, dcera Petra Loudy, domkaře v Bělé č. 27, a Kateřiny, dcery Vojtěcha Hlubučky, chalupníváře z Bukoviny č. 2, naroz. 21. října 1871 v Bukovině č. 30, o. a h. Turnov</p>									

tedy v katastru Mírové pod Kozákovem. Ladislav se narodil se o půlnoci 1. září 1906 do rodiny domkaře, zedníka a kameníka Josefa Cibulky z Bukoviny u Dolánek, a Anny, dcery Petra Loudy z Bělé a Kateřiny Hlubučkové z Bukoviny. Druhé křestní jméno – Josef – získal po zedníku Josefu Loudovi, patrně strýci. V Bělé se narodil jen nejstarší Ladislavův bratr Josef (1897), další sourozenci se už narodili v Bukovině – František (1899), Marie (1902), Anna (1910 – téhož roku i zemřela) a Blažena (1912).

Další mladší sourozence nemohu vyloučit, ale ani dohledat. Všechny Cibulkovy děti v roce 1921 odpadli od katolické církve a daly se k církvi československé.

V roce 1929 se Ladislav Cibulka přestěhoval do Daliměřic (Zahradní 66), když se přizemil do rodiny Josefy Černé. Během života vystřídal několik profesí, byl brusičem kamenů, pošťákem, společně s MUDr. Františkem Panochou se na začátku druhé světové války podílel na výstavbě turnovské nemocnice.

V dubnu 1939 byl okresní politickou správou jmenován starostou obce Daliměřice. Ve funkci skončil po únoru roku 1948, kdy vznikl MNV Daliměřice a předsedou byl zvolen Antonín Smejkal. Daliměřice byly nakonec v roce 1950 připojeny k Turnovu, zprvu jako osada, pak část obce. Do roku 1949 byl Ladislav Cibulka členem Československé

strany národně socialistické. Za své politické postoje byl v roce 1952 vězněn 8 měsíců na Pankráci.

Do konce života předsedal Sboru požární ochrany Daliměřice. Pod jeho vedením byla v první polovině 80. let minulého století svépomocí vystavěna zdejší hasičská zbrojnice.

Ladislav Cibulka zemřel 27. března 1995 v Turnově.

(Zdroje: město Turnov a Turnovsko info)

*** Ted' ohlas k článku o turnovské kašně.** Citoval jsem v něm větu z článku serveru *Turnovsko info*, že veškeré náklady na znovuobnovení kašny v roce 1998 hradil mecenáš Horáček. Tato věta nadzvihla pana Otakara Grunda, předsedu *Spolku rodáků a přátel Turnova*, který mě poslal svoje vyjádření. Cituji:

„Obnovení kašny iniciovali členové *Spolku rodáků a přátel* města, jmenovitě pan Jan Kreysa, který navrhl uspořádat sbírku mezi členy spolku a turnovskými občany a věnoval prvních 1.000 korun. Bylo vybráno zhruba 300 tisíc Kč, což nestačilo a "Rodákům" tak na požádání přispěl pan B. J. Horáček darem jeden milion korun. Pak město zahájilo stavbu, na kterou vybralo hořickou firmu *Kožíšek-Němcová*. Ta však stavbu technicky nezvládla a kašna začala po naplnění vodou vlivem špatných základů protékat. Město se snažilo zdivo penetrovat, opatřit nepropustným nátěrem, vyplnit umělohmotnou vanou, nakonec i olovenou, ale nepomohlo nic a vše vlivem dilatace popraskalo. Kde jste vzal neověřenou částku 2,4 miliony korun a že to zaplatil pan Horáček, to je naprosto nepochopitelné.“

Tak to jsme si s panem Grundem vysvětlili a já slíbil, že čtenářům Trosečníka budu jeho vyjádření tlumočit.

*** Turnovské kulturné tipy:**

ARMÁDA A VB V TURNOVĚ V SRPNU 1968

Historik Daniel Povolný, pracovník Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu, připomene srpnové události roku 1968 v Turnově.

Pobočka knihovny Turnov II, **10/11 od 18.00**

*** O LITERATUŘE: ALENA MORNŠTAJNOVÁ**

Do Turnova zavítá spisovatelka Alena Mornštajnová. Prezentovat bude především svoji nejnovější knihu z tohoto roku *Listopád*.

Pořad moderuje Petr Vizina.

KC Střelnice, **10/11 od 19.00**

*** KRVAVÉ STRÁNKY HISTORIE:**

ROZHÁDANÁ ZEM

Přednáška zájemce přenesse do poslední čtvrtiny 12. století, kdy se Čechy i Morava zmítaly v konfliktu rozhádaných Přemyslovců.

Sálek knihovny ICM v Jeronýmově ulici, **11/11 od 18.00**

* Z HLUBIN OCEÁNU NA AZORSKÉ OSTROVY

Azorské ostrovy jsou považovány za pozůstatky bájně Atlantidy. A pokud je na tom špetka pravdy, pověsti o ní nelžou.

Přednáší Tomáš Kůdela.

Pobočka knihovny Turnov II, **11/11 od 18.00**

* KDO SE BOJÍ VIRGINIE WOOLFOVÉ.

Představení v podání herců Klicperova divadla v Hradci Králové. Městské divadlo Turnov od 19.30 hodin, vstupné v předprodeji 420 Kč, na místě 460 Kč.

Kdo se bojí Virginie Woolfové abonentní divadelní představení, Městské divadlo Turnov, **11/11 od 19.30**, vstupné v předprodeji 420 Kč/ na místě 460 Kč.

* BERNINI – Umění v kině Sféra

Nechte se okouzlit výstavou více než šedesáti mistrovských děl Giana Lorenza Berniniho v římské Villa Borghese, kterou experti popisují jako Berniniho „návrat domů“. Po více než pěti stech letech od jejich vytvoření jsou nyní tato majestátní sousoší z proslulých světových muzeí k vidění v kinech na jedinečných záběrech s podrobným výkladem kurátorů této výjimečné výstavy.

dokument | It. | 2018 | 87 min. | titulky – kino Sféra, **14/11 od 17 hodin**

13. 11. 2021 19:00
Turnov, KC Střelnice

turnovsko

KTOVÁ – od soboty 13. listopadu do 18. prosince bude u Pyrámu zcela uzavřena silnice číslo 35 a také silnice II. Třídy 282 do Rovenska. Bude odstraňován úrovnňový přejezd.

Kudy se to bude objíždět, nemám páru.

Popravdě jsem tuhle stavbu za 200 milionů nikdy nepochopil...

To vše kvůli těm dvěma vláčkům, které tam jedou co dvě hodiny?

Nu, tak se aspoň podívejte na fotky z webu ŘSD.

MAŠOV a okolí – Myslivecké sdružení Valdštejn a Radeč upozorňuje na plánovanou naháňku v katastrálním území Mašov, Kacanovy, Hrubá Skála, Karlovice a Krčkovice. Odlov proběhne v rámci snahy o snížení stavů černé zvěře a to **v pátek 5. listopadu a v sobotu 6. listopadu**, vždy od 8 hodin do 16.30. Z důvodu zajištění bezpečnosti sdružení žádá občany a návštěvníky, aby se po dobu naháňky nezdržovali v prostorech lesa.

Myslivecké sdružení Valdštejn a Radeč má 20 členů a hospodaří na 1680 hektarech. Jeho hlavním úkolem je péče o zvěř, hlavně v zimním období.

SVIJANSKÝ ÚJEZD – Pátek 12. až pondělí 15. listopadu **TRADIČNÍ POSVÍCENÍ VE SVIJANSKÉM ÚJEZDU**

Zve Hospůdka v chaloupkách, otevřeno vždy od 11.00 hodin, v pátek a v sobotu do 23.00 hodin, v neděli do 15.00 a v pondělí do 22.00 hodin. Na jídelníčku najdete skopové a zvěřinu; živá muzika.

SYCHROV – Dvoudenní adventní trhy na zámku Sychrov, které patřily mezi nejnavštěvovanější předvánoční akce v kraji, letos nebudou. Důvodem k jejich zrušení jsou nastavená epidemická opatření. Adventní trhy na zámku měly být poslední víkend v listopadu, kvůli koronaviru nebyly na Sychrově ani loni. V předchozích letech zámecké vánoční trhy obvykle přilákaly kolem pěti tisíc návštěvníků, kteří si na sychrovském nádvoří mohli vybírat z nabídky zhruba 120 stánků.

Obhájí Geopark UNESCO Český ráj svoji prestižní značku?

Geopark UNESCO Český ráj je jediným z devíti geoparků v České republice, který se pro své výjimečně geologické, přírodní, historické a kulturní hodnoty stal v roce 2015 geoparkem UNESCO. Každé čtyři roky hodnotí komise, vyslaná *Sekretariátem globálních geoparků UNESCO*, zda geopark plní podmínky stanovené pro tuto prestižní značku a zda se může tímto oceněním prezentovat i nadále. Vzhledem k protipandemickým opatřením došlo k posunutí termínu revalidační mise až na letošní podzim.

Do Českého ráje přijela paní Kristin Rangnes, prezidentka sítě Evropských geoparků z norského *geoparku UNESCO Gea Norvegica* a paní Elena Mateo ze španělského *geoparku UNESCO Ostrovy Lanzarote a Chinijo*. Ve dnech 25. až 28. října vykonaly obě komisařky inspekční cestu, při které navštívily mj. nově rozšířená území Geoparku Český ráj na Novopacku a Železnobrodsku. Setkaly se s představiteli Libereckého a Královéhradeckého kraje a se starosty měst, kteří Geopark podporují a s poslanci parlamentu, kteří region zastupují. Prohlédly si Prachovské skály s novými informačními panely, Tichou stezku Klokočskými skalami, stezku nevidanou určenou hendikepovaným návštěvníkům, dále novou geologickou expozici v Turnově a zavítaly do turnovské geoškoly, kde se seznámily s projektem venkovní učebny.

Kristin Rangnes, Elena Mateo a Blanka Nedvědická

Zúčastnily se rovněž křtu nové odborné publikace geologa Geoparku Český ráj v Nové Pace a byl jim zde představen nový projekt Paleoparku a naučné stezky. S tradicí zpracování místních surovin se seznámily v družstvu Granát,

šperkařské školy v Turnově a ve sklárně Lhotský v Železném Brodě. Navštívily rovněž *Středisko ekologické výchovy Českého ráje* v Sedmihorkách a lesní mateřskou školku, *Dům přírody Českého ráje* v Dolánkách a *Kittelovo muzeum* v Krásné s geologickou expozicí věnovanou místním archeologickým nálezům neolitických sekerek a těžbě pokrývačské břidlice.

O výsledku hodnocení revalidace Geoparku Český ráj bude rozhodnuto v polovině prosince na 9. konferenci Globálních geoparků UNESCO v Koreji, která se uskuteční online.

/ Blanka Nedvědická, ředitelka geoparku UNESCO Český ráj

A k tématu ještě jedna zpráva:

„Veškeré náklady této mise nesla nezisková společnost Geopark Český ráj, která v letošním roce hospodář se sníženým rozpočtem v celkové výši 850 tisíc korun. Přínos značky *Geopark UNESCO Český ráj* je pro Liberecký kraj z hlediska turistického ruchu a ekonomiky neoddiskutovatelný.“ uvedl Václav Židek, člen rady kraje. A proto Liberecký kraj navýší dotaci geoparku z 250 na 300 tisíc. Peníze pokryjí část nákladů pětidenní mise dvou zahraničních zástupkyň pověřených revalidací značky. Peníze tak budou použity na letenky, transport po Českém ráji, stravné, ubytování, výrobu videodokumentace, která zaznamená průběh návštěvy mise, tlumočení a pokrytí části provozních nákladů geoparku, souvisejících s revalidací značky.

Za dalších 250 tisíc korun z celkové třísettisícové dotace od kraje se už podařilo obnovit informační tabule na naučné stezce Besedickými skalami, uspořádat *Den Země* v Dolánkách i *Den Geoparku Český ráj* v Sedmihorkách.

(Zdroj: Filip Trdla, Liberecký kraj)

rovensko p/t

* Na zasedání rovenského zastupitelstva 30. září proběhla diskuse, která se týkala nového návrhu vedení trasy plánované rychlostní komunikace I/35. Nový návrh vzešel z řad občanů a spolek *Platformy za kvalitní dopravní infrastrukturu*. Navrženo je nechat prověřit možnost vedení rychlostní komunikace v trase E2 a to v tunelu. Za tímto účelem je

*Sýkořice – Rovensko:
Tak s tímhle mám
opravdu problém!*

I/35 Ohrazenice-Úlibice (vizualizace stavby)

Naplánováno na 16. až 18. listopadu vždy mezi 17. a 19. hodinou představení návrhu veřejnosti. Ve čtvrtek 18. listopadu proběhne od 18:00 do 20:00 veřejná diskuse s přizvanými odborníky. Vše se bude konat v sále budovy rovenské radnice.

Město Rovensko p/T všechny informace průběžně vystavuje na svých webových stránkách: www.rovensko.cz. Platforma bude nezávisle umísťovat informace na svých webových stránkách: www.rozumnadoprava.cz/i35

/ Jiřina Bláhová, starostka města

lomnice n/p

* **Sébastien Thiéry: Dva nahatý chlapi**

5. 11., od 19:00 hodin, Tylovo divadlo

Bláznivá komedie kontroverzního francouzského autora, která v současné době slaví velké úspěchy v Paříži. Seriózní advokát, věrný manžel a otec dvou dětí se jednoho dne probudí nahý v posteli se svým kolegou z práce. Ani jeden netuší, jak se do této situace dostali, manželka jednoho z nich však vymyslí způsob, jak zjistit pravdu. Ale ta je, jak se nakonec ukáže opravdové pravdě hodně vzdálená. Více informací na www.kislomnice.cz

* **Středisko volného času Sluníčko zve v úterý 9. listopadu od 18.30 příznivce dobrodružství a cestování na druhou přednášku manželů Vodenkových o životě na Novém Zélandu a o vandru do zapomenuté jihovýchodní Asie.**

* **Lomnické muzeum zve na přednášku historika, autora řady knihy, profesora Josefa Žemličky *Vzestupy a pády rodu Vršovců*.**

Akce se koná **ve čtvrtek 11. listopadu** od 17 hodin, vstupné je dobrovolné.

semily

* **JAZZ POD KOZÁKOVEM**

12. – 13. listopad, KC GOLF

12. 11. od 19 hodin – **Big Band večer**: Novinkou letošního ročníku vás provede herečka Nikola Bartošová, které bude zdatně sekundovat *Jazztet ZUŠ Jablonec nad Nisou*. V rámci večera se můžete těšit na tanečnice ze ZUŠ Semily a polskou jazzovou zpěvačku Marcelinu Bienkiewicz.

12. 11. od 20.30 hodin – **Jazz Club party**: Klubovou party v prostředí bývalé restaurace zahájí britský muzikant Justin Lavash. Druhým vystupujícím bude zpěvačka Tonya Graves s kapelou.

13. 11. od 19 hodin – Slavnostní večer: Těšit se můžete na *Orchestr Vladimíra Jánského*, Jana Spáleného & ASPM, *Blues Friends* a finalistu soutěže *Krokus Jazz Festival*. V průběhu večera bude pro návštěvníky připravena degustace vín od vinného sklepa U Stébenky. Vstupenky získáte na www.jazzpodkozakovem.cz.

*** Do 11. ledna je možné hlasovat v anketě Alej roku.** Mezi nominovanými v Libereckém kraji je Skautská alej v Semilech, Bredovská alej u Lemberku,

Třešňová alej mezi Frýdštejnem a Voděrady, Zámecká lipová alej ve Sloupu v Čechách, Valdštejnská alej v Zahradkách, Chotovická alej ke křížku, Jabloňová alej u Blíževedel a Alej u pramene Nisy. V tomto ročníku bude vyhlášena i nejkrásnější fotografie.

Skautská alej při nové polní cestě Na Hlínách byla vysázena 25. října 2020 při příležitosti oslav stoletého působení

skautů v Semilech. Tvoří ji 67 jabloní a třešní.

*** Zpěvácký spolek Jizeran** uspořádá při příležitosti 160. výročí založení sboru slavnostní koncert – **7. listopadu** od 18 hodin v semilském Sboru Dr. Karla Farského.

*** Kavárna Klid** zve na slavnostní zahájení výstavy semilského rodáka Vítka Jonáše 5. listopadu v 19 hodin. Obrazy plné klidného pohybu, bravurní malířské techniky a snové atmosféry doprovodí hudbou a zpěvem Matěj Myslivec a Bára Voleská. Kurátorka výstavy Jana Farská Hájková. Výstava potrvá do 7. ledna.

*** Semilská nemocnice naplňuje své plány, pomůže i vstup kraje do společnosti.**

Akciová společnost *MMN* vznikla v roce 2017 transformací Masarykovy městské nemocnice v Jilemnici a Nemocnice s poliklinikou Semily do jedné společnosti. Majetkovým vstupem Libereckého kraje do společnosti *MMN*, který byl potvrzen koncem října, došlo ke změně rozložení akcií. Město Jilemnice nově vlastní 54,11 % akcií, Semily nově drží 29,14 % akcií a Liberecký kraj získal podíl ve výši 16,75 procenta.

Celá finanční transakce vstupu Libereckého kraje do *MMN* přesáhne částku 190 milionů korun a tato částka bude splácena v průběhu osmi let. Liberecký kraj i přes osmiletý splátkový kalendář získal veškerá práva a povinnosti plynoucí z akcionářské dohody.

„Zajištění dalších finančních zdrojů pro rozvoj obou našich nemocnic je zásadní. Vyjádřím-li se pouze k semilské části, pracujeme na zásadním rozvoji nemocnice a změnách, jejichž podstatou je rozšíření lůžkové péče s důrazem na péči o pacienty po náročných operacích a vážných onemocněních s cílem jejich

návratu – pokud možno – do normálního života. Celý projekt je koordinován s ostatními páteřními nemocnicemi v Libereckém kraji a má jejich podporu,“ uvedla místopředsdkyně představenstva *MMN* Alena Kuželová.

„V současné době jsou dokončovány projektové dokumentace úplné nebo částečné rekonstrukce všech pavilonů, včetně tzv. Bílého, který bude kompletně a nákladně rekonstruován. V přízemí vzniknou moderní rehabilitační ambulance, první patro bude sloužit pro robotickou, digitální i klasickou rehabilitaci hospitalizovaných pacientů. Výsledkem

by mělo být významné rozšíření rehabilitační péče pro pacienty z celého Libereckého kraje a přilehlých částí sousedního Královéhradeckého kraje. Součástí modernizace semilského areálu je i přestěhování klinických laboratoří s významným důrazem na rozvoj mikrobiologie. Nově vzniknou centrální šatny pro zaměstnance v Bílém i Novém pavilonu,“ přibližuje plány Alena Kuželová a dodává: „V letošním roce je a ještě bude v semilském areálu investováno celkem více než 30 milionů korun a budou provedeny opravy převyšující 10 milionů korun.“

Konkrétně jde o likvidaci budovy starého ředitelství, významné ekologické zátěže areálu, nebo otevření nové prádelny, která zajistí praní prádla nejen pro *MMN*, ale také pro Ústav chirurgie ruky ve Vysokém nad Jizerou, výhledově pro českolipskou nemocnici a možná i pro nemocnici následné péče v Lomnici nad Popelkou. (Zdroj: Semilské noviny)

*** Na zářijovém jednání Rada města Semily** schválila smlouvu o dílo mezi městem a Pavlem Svobodou ze Sedmihorek, jejímž předmětem je oprava kamenných prvků schodiště u kostela sv. Petra a Pavla za celkovou cenu 266,5 tisíce korun bez daně.

Na základě výsledků participativního rozpočtu města Semily byla v letošním roce odstraněny dřeviny prorůstající kamennými spárami, odbourány dožilé betonové římsy, kompletně přespárovány schody a opěrné zdi, byly opravě kovové prvky a usazeny nové kamenné římsy.

Měl být ještě opraven povrch podesty nad schodištěm, která měla být nově ze žulové mozaiky, po doporučení Národního památkového ústavu ale bude z žulových dlaždic většího formátu. Tenhle plán ale bude vzhledem k náročnosti uskutečněn až příští rok. (Zdroj: Semilské noviny)

* Semilské kulturní tipy:

10. listopad

EXTRÉMNI ZÁVOD PŘES AMERIKU

V červnu 2019 dokončil Daniel Polman z Nové Paky jako třetí Čech v historii závod Race Across America, nejtěžší silniční ultramaraton na světě (4960 km napříč USA). Časem 10 d, 19 h a 49 min a 4. místem v kategorii muži sólo (do 50 let) vylepšil česká maxima. Zážitky z tohoto závodu popsal ve svém filmu „Americkej DREAAM“, který je součástí besedy. Vzhledem k projekci filmu proběhne cestovatelská beseda v kině Jitřenka. Od 19 hodin.

VÝBĚR GRAFIK A KRESEB ZE SEVEROČESKÉ SBÍRKY ROMANA KARPAŠE

Prezentace uměleckých děl Luboše Bucka, Josefa Jíry, Josefa Kábrta, Jaroslava Klápště, Vladimíra Komárka, Ludmily Matoušové, Mariji Nekolové, manželů Solovjevových, Karla Vika, Evy Vlasákové a dalších.
Státní okresní archiv Semily, do 3. ledna 2022

semilsko

LIBŠTÁT – MANDARINKOVÝ POKOJ

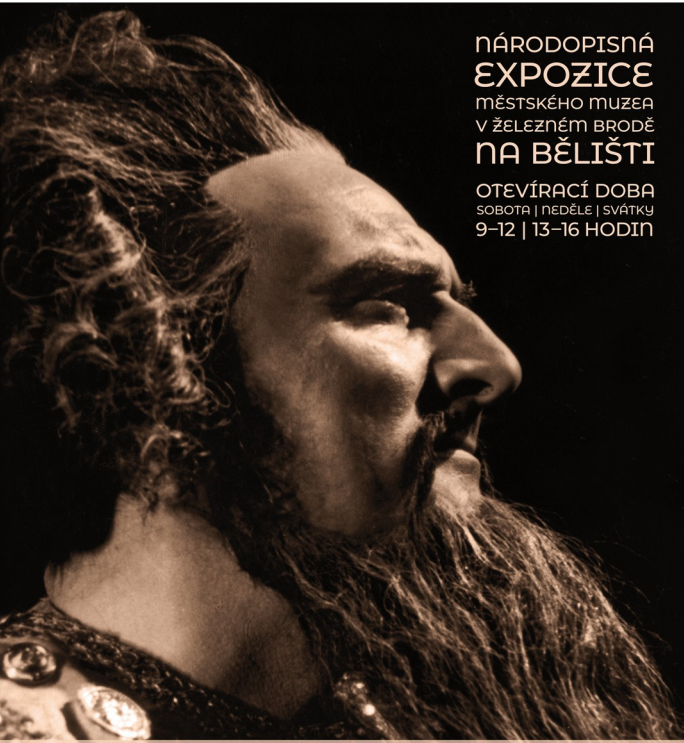
14. listopadu od 17h, Kulturní dům Libštát
Sedm komediálních povídek Roberta Thomase
v podání *Divadelního spolku J. K. Tyl Lomnice nad
Popelkou*. Úspěšné představení z letošního *Lomnického
kulturního léta*. Režie: Petr Sádek.

železný brod

*** V ulici Františka Balatky** byly dokončeny pokládky povrchů a ulice je tedy opět průchozí. Budou ještě probíhat dokončovací práce na opravě bočního schodiště pod kostelem, ale zbytek ulice bude volně použitelný.

„Dbejte pouze opatrnosti ve střední části, kde dochází ke křížení se spojkami od Zahradnické ulice k ulici Školní. Tam budou v pondělí 1. listopadu zahájeny práce na nových površích. Jedná se o poslední část akce obnovy povrchů v Trávníkách. Práce budou závislé na přízni počasí, samozřejmě je snahou, aby bylo vše dokončeno co nejdříve,“ uvedl Martin Řehák, vedoucí Odboru územního plánování a regionálního rozvoje.

NÁRODOPISNÁ
EXPOZICE
MĚSTSKÉHO MUZEA
V ŽELEZNÉM BRODĚ
NA BĚLIŠTI

OTEVÍRACÍ DOBA
SOBOTA | NEDĚLE | SVÁTKY
9-12 | 13-16 HODIN

**ŽELEZNOBRODSKÝ
EDWARD KELLEY**
6. 11. 2021 – 27. 2. 2022

MĚSTSKÉ MUZEUM
V ŽELEZNÉM BRODĚ

* Železnobrodský Edward Kelly – Jiří Plachý

Od soboty **6. listopadu** se bude konat v Národopisné expozici Městského muzea na Bělišti výstava:

Železnobrodský Edward Kelly – Jiří Plachý. Výstava připomene herce, režiséra, divadelního pedagoga a železnobrodského rodáka Jiřího Plachého, kterého můžete znát například jako představitele anglického alchymisty Edwarda Kellyho v dvoudílné historické komedii režiséra Martina Friče *Císařův pekař – Pekařův císař.*

Jiří Plachý starší sehrál řadu rolí na prknech smíchovského Švandova divadla, Divadla na Vinohradech i Národního divadla. Výstava potrvá do **27. února 2022** (Zdroj: Dawidek)

* CABOTINE BRASS

9. 11., od 19:00 hodin, Městské divadlo Železný Brod

Tóny pestré hudby v podání mladých žesťářů z České filharmonie a z HAMU. V rámci 15. pokračování cyklu *ZUŠka představuje*

jilemnice

Šaldův statek, jehož historie sahá až před rok 1732, je jednou z architektonických památek města Jilemnice. K hlavní roubené budově byly postupně přistavovány další objekty – chlév, kůlny a stodola. Rodina Šaldova, jejíž jméno dům nese, ho získala na přelomu 19. století.

„Řada venkovských stavení má velkou historickou hodnotu. Naštěstí se díky mnoha nadšeným lidem tyto domy zachovaly do dnešní doby. Šaldův statek je jedním z nich. Nalézá se v Jilemnici, kde stojí za vidění i tamní Zvědavá ulička, která je jedinečným souborem staveb lidové architektury,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana.

Šaldovi obývali dům až do roku 1964, kdy se přestěhovali do nedaleké novostavby. Tím statek přestal sloužit k trvalému bydlení a postupem času začal chátrat. Žalostný stav celého stavení si proto vynutil radikální rekonstrukci. Jednotlivé části domu byly zdokumentovány, trámy očíslovány a poté byl dům postupně rozebrán. Původní zdravé trámy byly využity, poškozené a nepoužitelné nahrazeny. Dům byl sestaven v původní podobě na nových základech zhruba o 30 metrů blíže ke Zvědavé uličce. Současný vzhled domu odpovídá stavu na přelomu 19. a 20. století.

V současné době je Šaldův statek státem chráněnou kulturní památkou. Sídlí v něm restaurace. (Jan Mikulička, Liberecký kraj)

foto Martin Veselka

vrchlabí

* **MARIE BLABOLILOVÁ – MALBA, GRAFIKA**

12/11 od 18 hodin v Galerii Morzin

Kurátor výstavy: Lucie Šiklová, výstava trvá do 12. prosince

Marie Blabolilová absolvovala Výtvarnou školu Václava Hollara v Praze (1963–1967, prof. Jaroslav Kaiser) a poté v letech 1967–1973 studovala na Akademii výtvarných umění v Praze malbu (prof. Arnošt Paderlík, František Jiroudek, Jiří John).

Marie Blabolilová /1948/ se projevila jako výrazný talent už v 70. letech 20. století, kdy se zařadila mezi přední osobnosti mladé generace vedle Kurta Gebauera, V. V. Nováka, I. Ouhela, P. Pavlíka, M. Rittsteina a dalších.

Vychází ze soustředěného pozorování okolního světa, zobrazení však není popisně realistické. Originálně se v něm prolíná senzibilita s věcností, komorní pohled s univerzálním. Marie Blabolilová zachycuje vždy určitý fragment reality, její dílčí úsek, obyčejné věci a předměty, které jsou jí důvěrně známé. Vyjadřuje se jasně, konkrétně a srozumitelně. Střídavě se zabývá malbou a grafikou, věnuje se také restaurování nástěnných maleb.

HANA

Klicperovo divadlo Hradec Králové, sk. DK

So
13

Dramatizace románu Aleny Mornštajnové Hana, přímo pro Klicperovo divadlo (ve spolupráci s autorkou). Mnohohrstevnatý příběh mapující osud jedné rodiny v období po válce, v průběhu války i před ní.

KD Střelnice – velký sál, 19:00

Vstupné: 250–340 Kč, předplatitelé sk. DK zdarma

Horská služba udržuje přes 340 kilometrů tyčového značení

Tyčové značení je druh značení cest určený pro období se sněhovou pokrývkou. Podél cesty jsou v pravidelných rozestupech rozmístěny několik metrů vysoké dřevěné tyče, takže směr trasy je viditelný i při vysoké sněhové pokrývce a zavátých stopách.

Tyčové značení se používá jako vedlejší i hlavní značení lyžařských turistických tras v horských oblastech na hřebenových trasách a bezlesých pláních. V některých úsecích je zimní trasa vedena odchylně od letního značení. Značení hřebenových cest v Krkonoších tyčemi je znázorněno už na mapách ze 17. století.

V českých horách tyčové značení udržuje Horská služba.

Aby byl systém funkční, musí se také pravidelně udržovat. Horoslužebníci každoročně kontrolují stav tyčového značení a nahrazují poškozené nebo ztracené tyče. Ty se upevňují ručně, díry pro ně se hloubí pomocí zhruba patnáctikilové ocelové tyče a celý den se s ní ohánět není zrovna oddychová práce. Ale když se na horách čertí žení a není vidět na krok, tento staletými prověřený způsob značení horských cest vám pomůže najít cestu do tepla a bezpečí.

Tyče mají délku 4 metry, přesto v polovině března v roce 2006 v Krkonoších a Jizerských horách došlo místy k jejich zavátí.

Během léta se tyče dávají do tzv. kuželů, kuželových stavbiček připomínajících týpí.

Horská služba ČR udržuje přes 340 kilometrů tyčového značení, vedle Krkonoš

je tyčové značení místy vedeno i v některých dalších pohořích, třeba v Jizerských horách, na Šumavě (Plechý) nebo na hřebeni Hrubého Jeseníku.

V Krkonoších je tyčové značení doplněno Muttichovými němými značkami. *Muttichovky* jsou turistická označení vyřezaná z plechu do příslušného tvaru a červeně natřená. Používají se v kombinaci s tyčovým značením. Významné horské boudy, vrcholy, sídla a další místa – celkem 31 objektů v Krkonoších – mají vlastní červený symbol. Némé značky se používají od roku 1923 a předešly národnostním sporům, které probíhaly o jazykovou verzi nápisů na turistických značkách. Standardní pásové značení bylo na obou stranách hor zavedeno v roce 1945, němé značky však byly zachovány.

Značky vytvořil Kamil Vladislav Muttich (1873 v Praze v Dlouhé ulici – 1924 v nemocnici v Nymburku), někdy Camil Orfano – Muttich, absolvent výtvarné akademie (žák Maxe Pirnera), malíř a ilustrátor (*Zlatá Praha, vydání Babičky z roku 1897*). Působil ve Vysokém nad Jizerou, kde byl ředitelem divadelního spolku, později v Mladé Boleslavi, kde založil lyžařský spolek *Himalaja*, a nakonec v Poděbradech.

(Zdroj: Horská služba ČR a Wikipedie, foto Jan Kostík; snímek K. V. Mutticha z Wikipedie)

*** Práce na revitalizaci Masarykova náměstí** budou v nejbližších týdnech již ustávat, přesto čeká centrální městské prostranství letos ještě několik viditelných změn. Například dokončení výsadby zeleně. A dokonce také jedna úprava projektu, kterou řada místních jistě ocení. Týká se magnolií. V jihozápadní části náměstí bylo během podzimu třeba dokončit několik dílčích stavebních úprav – doplnit mobiliář a instalovat prvky pro nevidomé. Z tohoto důvodu bylo parkoviště před hostincem U Karlových Varů na konci září týden uzavřeno.

Na přelom října a listopadu je rovněž naplánována ještě jedna změna na jižní straně náměstí, a to výměna tří platanů před radnicí za nové v rámci reklamace. Na severní a východní straně náměstí bylo již v září dokončeno dláždění. Zároveň to otevřelo cestu ke zkušebnímu provozu, díky němuž se do této části náměstí mohly vrátit automobily.

Na všech zrevitalizovaných plochách náměstí je od půle října parkování zpoplatněno. Nově se jedná o prostory před základní školou a poštou. První půlhodina stání je zdarma, 1,5 hodiny přijde na desetikorunu, každá další hodina potom na 20 Kč. Náměstí je ve zpoplatněném režimu od pondělí do pátku mezi 8. a 17. hodinou, v sobotu od 8 do 12 hodin. Zaplatit parkovné je možné v jednom ze tří nově umístěných parkovacích automatů – mincemi i kartou – a také prostřednictvím mobilní aplikace.

Nyní, **7. listopadu**, se na náměstí vrátí socha Václava Budovce z Budova, kterou měl od září v péči restaurátor. Na východní straně náměstí je již připraven kamenný podstavec, jenž se rovněž dočkal opravy. Socha se tak vrátí na náměstí po svém exilu v zámecké zahradě po 71 letech (odvezena odtud byla 7. listopadu 1950).

Do konce tohoto roku budou ještě v rámci druhé etapy připraveny spodní vrstvy mlatového povrchu v prostoru před poštou, kde bude prozatím vysazeno šestnáct jeřábů ze čtyřadvaceti. Zbývajících osm jeřábů čeká výsadba až příští rok, po realizaci vodního prvku. Vysazeno letos bude také ještě pět třešní před budovou školy. Co se týče zeleně, rada města po konzultaci s autory projektu a arboristou rozhodla o zachování dvou magnolií u mariánského sloupu na západní straně náměstí. Protože keře špatně snášejí prořez, budou upraveny jen minimálně a projekt v jejich okolí tomu bude přizpůsoben.

Letos už další práce na náměstí probíhat nebudou. Avizovaná příprava místa pro vodní prvek musela být odložena vzhledem ke zpožděné dodávce technologické šachty. Listopad není příliš vhodný pro zahájení zemních prací a betonáž. Zhotovitel bude navíc muset koordinovat své práce s realizátorem rekonstrukce budovy Klubu, jehož opakovaný výběr právě probíhá.

/ Martin Weiss, Kamelot

*** A připomínám –** Město Mnichovo Hradiště zve na znovuodhalení pomníku Václava Budovce z Budova, který se po dlouhých desítkách let vrací na náměstí. Pokud si tento historický okamžik nechcete nechat ujít, přijďte **v neděli 7. listopadu** odpoledne na Masarykovo náměstí. Program zahájí ve 14 hodin

Dětský pěvecký sbor Zvonky a proslovy hostů, poté bude následovat samotné odhalení Budovcova pomníku, který hudebně doprovodí kapela Hašlerka. Od 15 do 17 hodin si budou moct návštěvníci prohlédnout expozice v radniční věži. Komentované prohlídky zajistí pracovníci Muzea města Mnichovo Hradiště. Socha Václava Budovce z Budova na náměstí stála už v letech 1938 – 1950. Od roku 1952 až do letošního srpna byla umístěna před mnichovohradištským zámkem.

Václav Budovec z Budova (1551 – 1621) byl český politik, diplomat a spisovatel, významná postava politického a náboženského života českého stavovského státu. Od roku 1602 byl majitelem mnichovohradištského panství. Byl popraven 21. června 1621 na Staroměstském náměstí jako jeden z 27 vůdců stavovského povstání. Letos v červnu se při příležitosti 400. výročí jeho úmrtí konala v Mnichově Hradišti celodenní vzpomínková akce. (Mnichovohradištsko.cz)

mnichovohradištsko

Letos v březnu zemřel vozíčkář Jiří Flekna z Bakova nad Jizerou, autor kreslených vtipů. Jeho celoživotním snem bylo vydání knihy, na které již začal

pracovat, ale osud rozhodl jinak. Díky jeho přátelům ale kniha přece jen bude – a to už v prosinci. Chcete finančně podpořit její vydání?

Na podporu vydání knihy byla založena sbírka *Donio*, prostřednictvím které můžete přispět na náklady související s knihou. Případné vybrané peníze navíc a zisk z prodeje budou plně věnovány na podporu organizace *Spokojený domov*, která se stará o to, aby

senioři a lidé s handicapem nemuseli být v pobytových zařízeních sociálních služeb. Pracovníci *Spokojeného domova* jezdí přímo do jejich domovů. I Jiří Flekna byl jeho klientem.

Knihy s názvem *Když sranda vzniká v posteli* bude na světě ještě před vánocemi. Bude-li přát epidemiologická situace, ve čtvrtek 9. prosince od 17 hodin se v Bakově v sále radnice uskuteční její křest. (Petr Novák, Mnichovohradištsko.cz)

jičín

*** Zástupci města Jičína a společnosti *SeneCura*, největšího nestátního poskytovatele pobytových sociálních služeb v ČR, v říjnu slavnostně zahájili rekonstrukci starých kasáren na nový domov pro seniory. Dvě staré budovy bývalých kasáren v ulici Československé armády se během jednoho a půl roku promění v moderní SeniorCentrum s kapacitou 120 lůžek pro seniory a pro lidi s Alzheimerovou chorobou nebo jiným typem demence.**

Společnost *SeneCura* budovy zakoupila od města Jičína na základě nabídkového řízení. V kupní smlouvě byl obsažen závazek, že zde má vzniknout sociální zařízení.

V otevřeném SeniorCentru se kromě lůžek domova pro seniory a domova se zvláštním režimem počítá i s odlehčovací službou. „Vybavení bude v souladu s vysokým standardem *SeneCura*, to znamená jednolůžkové a dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením. V SeniorCentru najdou klienti také kapli, kadeřníka, wellness místnost, fitness centrum a terapeutickou zahradu *Memory Garden*,“ uvedla Věra Husáková, provozní ředitelka *SeneCura*. „SeniorCentrum Jičín vytvoří také zhruba 70 pracovních míst pro pečovatelky, pečovatele, zdravotní sestry, zaměstnance kuchyně a další personál,“ dodala.

Nový domov vzniká ve dvou budovách bývalých kasáren, které budou propojeny krčkem, přičemž vstup bude směrem od lipové aleje. Zachovány budou vnější fasády a ráz střech, takže třípatrová budova zapadne do okolní zástavby. „Předpokládáme, že stavba bude dokončena na jaře 2023, takže první klienti se pravděpodobně nastěhují začátkem léta toho roku,“ sdělila Dita Chrástilová, finanční ředitelka skupiny *SeneCura*.

Nové zařízení je začleněno do územní studie, která zahrnuje desetihektarovou oblast, na níž bude vystavěna nová obytná čtvrť po bývalých kasárnách. (Jan Jireš, Jičínský zpravodaj, vizuál *SeneCura*)

*** Podzimní galerijní výstava představí dílo Vladimíra Silovského,** grafika, ilustrátora a pedagoga. Vladimír Silovský se narodil 11. července 1891 v Libáni. Zprvu nastoupil na fakultu architektury. Po roce však školu opustil a krátce pobýval v Itálii. Mezi lety 1911–1913 studoval na uměleckoprůmyslové škole v Zábřehu a poté v letech 1913–1917 na Akademii výtvarného umění v Praze. Před druhou světovou válkou začal vyučovat na Akademii výtvarných umění v Praze. V letech 1958–60 působil jako její rektor. Vladimír Silovský zemřel v Praze 26. dubna 1974.

Vladimír Silovský patří mezi čelní představitele sociální grafiky 20. let dvacátého století. Častým námětem se mu stávaly motivy ze života prostých lidí.

Zobrazoval bídu periferie, hladové fronty, čekárny plné unavených, zhroucených lidí. V polovině dvacátých letech dvacátého století navštívil Paříž, která na něj velmi zapůsobila. *Ve svých dřevorytech vylíčil lesk i bídu tohoto velkoměsta, například v tiscích *Boulevard, Ulice Montorgueil* (1925) nebo *U Seiny* (1926).*

V Silovského díle se opakovaně setkáváme se zobrazováním práce na stavbách nebo v hutích (*Vítkovické železářny*), v těchto dílech si všímá odosobněného světa dělníků, kteří pracují jako stroje. Zároveň poukazuje i na nepříznivý vliv člověka na životní prostředí (*Přebírání strusky, Ostravská krajina*). Ve třicátých letech byl zaujat architekturou Prahy, kterou zachytil v četných grafických listech. Ve svých grafikách postihoval náladu a světelné kontrasty nočních ulic. Později do grafiky převáděl krajiny (Třeboňska nebo Jičínska) a věnoval se též grafickému portrétu (portréty rodinných příslušníků, umělců a dalších významných osobností). Zabýval se knižní a užitou grafikou a taktéž známkovou tvorbou.

Výstava Vladimír Silovský se koná v zámecké galerii do 28. listopadu denně mimo pondělí od 9 do 17 hodin.

/ Jana Schlesingerová, Jičínský zpravodaj

* **Wohnout** – turné k novému albu HUH!

6. 11., od 20:00 hodin, Masarykovo divadlo Jičín

Kapela Wohnout oslavuje čtvrtstoletí své existence vydáním desátého řadového alba, které nese netradiční pojmenování – HUH!. Toto turné tak bude průřezem best of dosavadních 25 let společně s výběrem toho nejlepšího z nové placky.

Jako host vystoupí skupina *Pekelný Koně*. Více informací na www.kznmj.cz

jičínsko

ŽELEZNICE – Ve čtvrtek 11. listopadu proběhne v železničském muzeu přednáška *Co a kde nosila rakouská armáda*. Přednáška odpoví na otázky, co měl voják pod uniformou nebo co všechno bylo skryté v patronašce nebo v teleti, které měl voják na zádech.

Přednáší Petr Lazurko.

NOVÁ PAKA

Michael Žantovský

překladatel, spisovatel, publicista a diplomat
beseda o tom, co Vás zajímá

vstupné 100 Kč

vstupenky již v předprodeji, nebo na webu restaurace Novopacké sklepy a Mina

Úterý 9. listopadu v 18:00h
restaurace Novopacké sklepy
ulice Lomnická 76, Nová Paka

liberecký kraj

*** Liberecký kraj podpoří maloobchodní prodejny v obcích z nového programu *Obchůdek 2021+*. Žádost o dotaci mohou zájemci podávat ještě do 8. listopadu letošního roku. Připraveny jsou pro ně 3 miliony korun, maximální výše dotace činí 100 tisíc korun pro jednoho žadatele.**

„Výzvu vyhlašuje Ministerstvo průmyslu a obchodu. Jsem rád, že můžeme podpořit žadatele třemi miliony korun. Program jsme připravili pro provozovatele maloobchodních prodejen v obcích do 1.000 obyvatel, případně obce, které mají maximálně 3.000 občanů, ale jejichž místní části nepřekračují počet 1.000 lidí,“ uvedl Jiří Ulvr, člen rady kraje.

Další podmínkou programu je, že obchod musí být otevřen minimálně 5 dnů v týdnu, a to během celého roku, a musí zajišťovat prodej potravin. V obcích do 350 obyvatel musí být otevřen alespoň 3 dny v týdnu.

Program *Obchůdek 2021+* již schválilo Zastupitelstvo Libereckého kraje v září letošního roku. Aby kraj zjistil alespoň přibližný zájem o dotaci, rozeslal do celkem 195 obcí v regionu, které mají méně než 3.000 obyvatel, anketu.

Odpovědělo 85 z nich, z toho 66 již předběžné podmínky programu splňuje.

Mezi ně patří například Volfartice, Proseč pod Ještědem, Vyskeř, Oldřichov v Hájích, Heřmanice, Jenišovice, Koberovy, Skalka u Doks, Bulovka či Zásada.

/ Filip Trdla, Liberecký kraj

*** Dovolujeme si Vás pozvat na výstavu *Zaostřeno na Jizerky*.**

K vidění je soubor fotek Jizerských hor vybraných odbornou porotou ze soutěžních snímků, které zaslali účastníci fotosoutěže *Zaostřeno na Jizerky*. Ta se konala již po jedenácté. Jednu fotografii na výstavu vybrali ještě čtenáři *Libereckého deníku* v letním internetovém hlasování. Vstupné je zdarma a výstava bude ve výstavní síni vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje k vidění až do 28. listopadu v době jeho otvíracích hodin.

Ze třinácti nejkrásnějších vystavených fotografií sestavila nadace benefiční kalendář *Zaostřeno na Jizerky 2022*. Za 350 Kč získáte nejen krásný a reprezentativní kalendář ve formátu A2, ale zároveň přispějete na projekty pomáhající Jizerským horám. Ať už to jsou projekty napomáhající zadržování vody v cenných rašeliništích v samém srdci tohoto pohoří, obnova návštěvnické

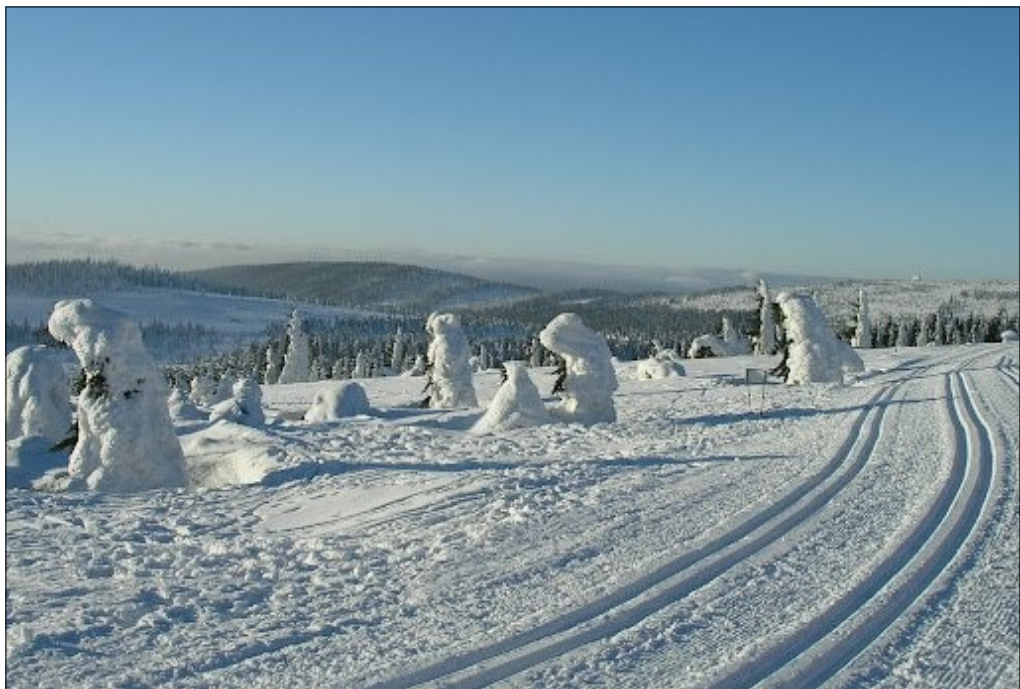
infrastruktury, výsadba tisíců původních a druhově rozmanitých sazenic stromků či rybím přechodem na toku Smědé. Kalendář je možné zakoupit v e-shopu nadace na adrese: www.nadaceivanadejmala.cz/eshop

/ Ondřej Petrovský

*** Jizerská magistrála se opět dočká peněz od Libereckého kraje**

Jedním milionem korun ze svého rozpočtu podpoří Liberecký kraj údržbu Jizerské magistrály. Tu spravuje *Jizerská, o. p. s.*, která upravuje celkem 250 kilometrů běžeckých tratí. Krajská dotace je v souladu s Plánem rozvoje sportu v Libereckém kraji 2019–2021.

„Upravované lyžařské stopy využívají nejen obyvatelé našeho kraje, ale i sportovní kluby a zahraniční turisté. Je jich ročně zhruba 800 tisíc. Jsem rád, že Jizerskou magistrálu lidé hojně navštěvují. Přináší to však s sebou zvýšené nároky na její údržbu. Proto Liberecký kraj na běžné náklady spojené s úpravami tratí finančně přispívá,“ uvedl Dan Ramzer, náměstek hejtmana.

Jizerská, o. p. s. dotaci pravidelně potřebuje zejména na zajištění pohonných hmot, opravy a údržby zimní techniky, mzdové náklady ředitele a rolbařů, externí dodavatele i pořízení zasněžovací tyče.

Bedřichov je nejfrekventovanějším nástupním místem Jizerské magistrály a zároveň výchozím bodem pro strojovou úpravu většiny lyžařských tras.

/ Filip Trdla, Liberecký kraj

Jizerskohorské technické muzeum v Bílém Potoce je navrženo na památkářskou cenu. Uspěje?

Už po osmé budou letos rozdány ceny za nejlepší památkářské počiny uplynulého roku. Ale poprvé u toho můžete být i veřejnost, udílení cen *Patrimonium pro futuro* totiž uvede ČT art 9. listopadu od 20.15 hodin.

Pozitivních počinů a objevů z oblasti památkové péče, které nominovala územní odborná pracoviště Národního památkového ústavu, je letos 34. Zatímco porota vybírá vítěze jednotlivých kategorií, veřejnost mohla podpořit některý z návrhů (bez ohledu na kategorii) svým hlasem v online hlasování *Památky děkují*.

Za Liberecký kraj nominoval NPÚ - územní odborné pracoviště Liberec tři

objekty. Na cenu NPÚ v kategorii *Obnova památky* jsou navrženy město Hrádek nad Nisou a Projektový ateliér David za obnovu Schubertovy vily, na cenu NPÚ v kategorii *Prezentace a popularizace* je navržen Pavel Šercl, majitel Jizerskohorského technického muzea v Bílém Potoce, a na cenu NPÚ v kategorii *Záchrana památky* jsou navrženy město Liberec a společnost Aron House za opravu a restaurování kaple Božího hrobu v Liberci.

V budově bývalé odpadní přádelny *Karl Bienert jr.* vzniklo a stále se rozrůstá Jizerskohorské technické muzeum. Jedná se o výjimečně zachovaný tovární areál s řadou autentických konstrukcí a zařízení z druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století. Vedle dřívějších expozic energetiky a letectví byla v roce 2020 dokončena expozice zaměřená na textilní výrobu a také rekonstrukce vstupního objektu se zázemím pro návštěvníky.

Ladem ležící areál textilní továrny, jejíž počátky sahají do roku 1852, zakoupil Pavel Šercl s otcem Iljou v roce 2002. Iniciovali prohlášení celého komplexu kulturní památkou v roce 2011. V úzké spolupráci s orgány památkové péče přistoupili k postupné rehabilitaci továrny, sloužící dnes kromě výrobní činnosti také jako Jizerskohorské technické muzeum.

Jedná se o výjimečně zachovaný tovární areál, který dodnes obsahuje řadu autentických konstrukcí a zařízení z druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století (mj. funkčních parních kotlů z let 1884 a 1907). Současný vzhled je dán zejména přestavbou z roku 1913, jejímž autorem byl významný saský architekt průmyslových staveb Heinrich Zieger. Budovy mají dochováno typické konstrukční řešení s železobetonovým skeletem. Rozmístění jednotlivých budov a jejich půdorysný rozsah jsou zachovány již z doby založení přádelny a z této éry pochází i převážná část obvodového zdiva.

V loňském roce dokončená expozice textilních strojů se nachází v nejvyšším patře hlavní budovy a představuje stroje, které dlouhodobě zapůjčila katedra textilních technologií Technické univerzity v Liberci. Expozice zahrnuje i rozsáhlou sbírku šicích strojů sběratelky Pavlína Cvrčkové. Své místo zde mají také relikty z okolních aplanovaných průmyslových areálů, vytvářející hodnotné industriální lapidárium. Stavební obnova probíhá striktně dle dochované původní stavební plánové dokumentace a v úzké spolupráci s odbornou organizací státní památkové péče.

Bohužel se covid podepsal i na Jizerskohorském muzeu.

V informaci o otevírací době v sezoně 2021 – 2022 jsme se dočetli: „Z organizačních důvodů nejsme bohužel schopni obnovit provoz muzea v původním rozsahu.“ Prohlídky lze proto objednávat pouze individuálně pro skupiny od deseti osob.

(Zdroj: NPÚ – ÚOP Liberec)

*** S novou knihovnou a spolkovým centrem IGI získaly Vratislavice i kino. Název odkazuje na továrníka Ignaze Ginzkeye**

Ve Vratislavicích nad Nisou ve státní svátek 28. října otevřeli nové centrum IGI,

vzniklo přestavbou a dostavbou někdejší fary. Stavba přišla včetně daně skoro na 86 milionů.

Vratislavice díky tomu získaly moderní knihovnu, rodinné centrum a prostory pro spolky, ale také kino.

Faru vedle kulturního centra 101010 získaly Vratislavice v roce 2017, budova nutně potřebovala rekonstrukci. Práce

začaly před více než dvěma roky.

Z budovy zůstaly prakticky jen obvodové zdi, uvedl server *Genus*.

Nový spolkový dům svým jménem IGI připomíná významného vratislavického rodáka, zakladatele textilní továrny na koberce a deky Ignaze Ginzkeye, který se v 19. století významně podílel na rozvoji Vratislavic. Jeho podobu ztvárňuje plastika ze železa a skla v podobě obří lupy od výtvarnice Pauliny Skavové, přiblížil server *Archiweb.cz*. (foto: *Archiweb.cz*)

*** Do babyboxu v liberecké nemocnici** někdo odložil holčičku, dostala jméno Adélka. Je osmým dítětem odloženým do libereckého babyboxu za 13 let jeho existence. Babybox je v Liberci přístupný z vnější strany budovy *Pavilonu pro matku a dítě*.

V celé zemi bylo v těchto speciálních schránkách od jejich zavedení v roce 2006 odloženo 228 dětí, za letošní rok zatím 14, informoval server *Genus*.

NOVÝ BOR – Více než deseti miliony korun přispěl letos ze svého dotačního fondu na obnovu památek Liberecký kraj. Jednou z památek, které se dočkaly podpory, je kostel Nanebevzetí Panny Marie v Novém Boru. Na obnovu rekonstrukce jeho fasády kraj věnuje 210 tisíc korun.

Chrám Nanebevzetí Panny Marie stojí na Náměstí Míru. Byl vystavěn v letech 1786–88 do dnešní podoby stavitelem J. V. Koschem a je to pozdně barokní

stavba s 60 metrů vysokou věží. V kostele se nachází starobylý zvon z roku 1607, který slouží dodnes. Varhany, které byly přenesené z pražského kostela sv. Karla Boromejského, zakoupil pro kostel Hrabě Kinský.

Za zmínku stojí také socha Panny Marie, kterou nechal vytvořit hostinský

a panský purkrabí Václav Grossmann u sochaře Františka Wenera, jako slib Matce Boží za ušetření jeho vlastního majetku během slezské války (1740–1742). Socha Immaculaty byla vysvěcena 5. srpna 1745 sloupským duchovním P. Jiřím Wollsteinem. Je nejstarší chráněnou památkou ve městě a za dobu své existence změnila několikrát své stanoviště od původního umístění poblíž dveří až na dnešní místo za oltářní zdi chrámu.

V kostele se nalézá také obraz Krista, který je kopií originálu z chrámu sv. Petra v Římě, pořízený Václavem Mánesem. V oltářním mramorovém stole je zapuštěna kazeta s ostatky svatých. Skleněné lustry a barevné vitráže jsou vizitkou místních sklářů a výtvarníků.

/ Jan Mikulička, Liberecký kraj

náš jubilant

Ohlédnutí za Jaroslavem Brychtou

Dne 5. října 2021 uplynulo padesát let od smrti sochaře a pedagoga Jaroslava Brychty.

S Jaroslavem Brychtou je nerozlučně spojen vznik, technický a umělecký vývoj železnobrodských skleněných figurek od dvacátých do šedesátých let 20. století, bez nichž by se Železný Brod nestal tak populárním střediskem výroby českého uměleckého skla a nedosáhl by tak významného postavení mezi výrobci doma i v zahraničí. Brychta byl úspěšným a velice populárním spolutvůrcem moderního českého skla – nápaditý, pracovitý a cílevědomý pedagog a umělec. Patřil mezi první pedagogy-výtvarníky, kteří sklářskou školu probouzeli k životu. Z jeho žáků se stali figurkáři a sklářští podnikatelé. Od začátku se mu dařilo tvůrčím způsobem vytvářet novou

tradici, která překročila těsné hranice regionu. Měl všestranné zájmy, potřebnou fantazii a jako pedagog objevoval, nacházel a uskutečňoval nové možnosti pro práci u kahanu. Byl hlavním iniciátorem rozšíření místní výroby tažených, vinutých a foukaných figurek, větších hutních figurek a tvůrcem prvních soch ze skla, přímých předchůdců skleněných plastik pokračovatele Miloslava Klingera.

Brychta se mohl opřít o vynikající spolupracovníky – dílenské učitele a kolegy

Josefa C. Daníčka, Stanislava Halamu, od poloviny třicátých let Jana Stuchlíka

a po jeho smrti Ladislava Ouhrabku, Miloslava Klingera a další. Především prostřednictvím jejich dovedných rukou mohly být realizovány stovky skleněných figurek v nejrůznějších žánrech.

Brychta se také zasloužil o vznik nové technologie tavené skleněné plastiky. Začátkem čtyřicátých let využíval odpad vznikající při výrobě hutních figurek, rozemílal jej a znova stavoval v sádrových formičkách. Ve druhé polovině 20. století se technologie tavené skleněné plastiky stala nejvýznamnějším českým příspěvkem světové autorské sklářské tvorbě.

(U prosazení objevu ve výtvarné práci byla také jeho dcera Jaroslava, později profesor Stanislav Libenský).

Jaroslav Brychta byl sochařem, který ve veřejném prostoru Železného Brodu zanechal několik soch. Pískovcová socha *Skláře* (1930) na soklu navrženém architektem Metelákem dodnes stojí před školou. V roce 1929 vytvořil pro průčelí nové sokolovny sochy atletky a atleta, a také pomník prezidenta T. G. Masaryka (původní Brychtův pomník, doplněný legionářským reliéfem od Ladislava Přenosila, byl zničen).

Životnímu příběhu, dílu a odkazu Jaroslava Brychty je věnována obsáhlá monografie Antonína Langhamera, kterou vydalo Město Železný Brod v roce 2014 a je stále v prodeji *IKS*.

/ Martin Hlubuček, Železnobrodský zpravodaj; vyobrazení: Diana, cca 1930

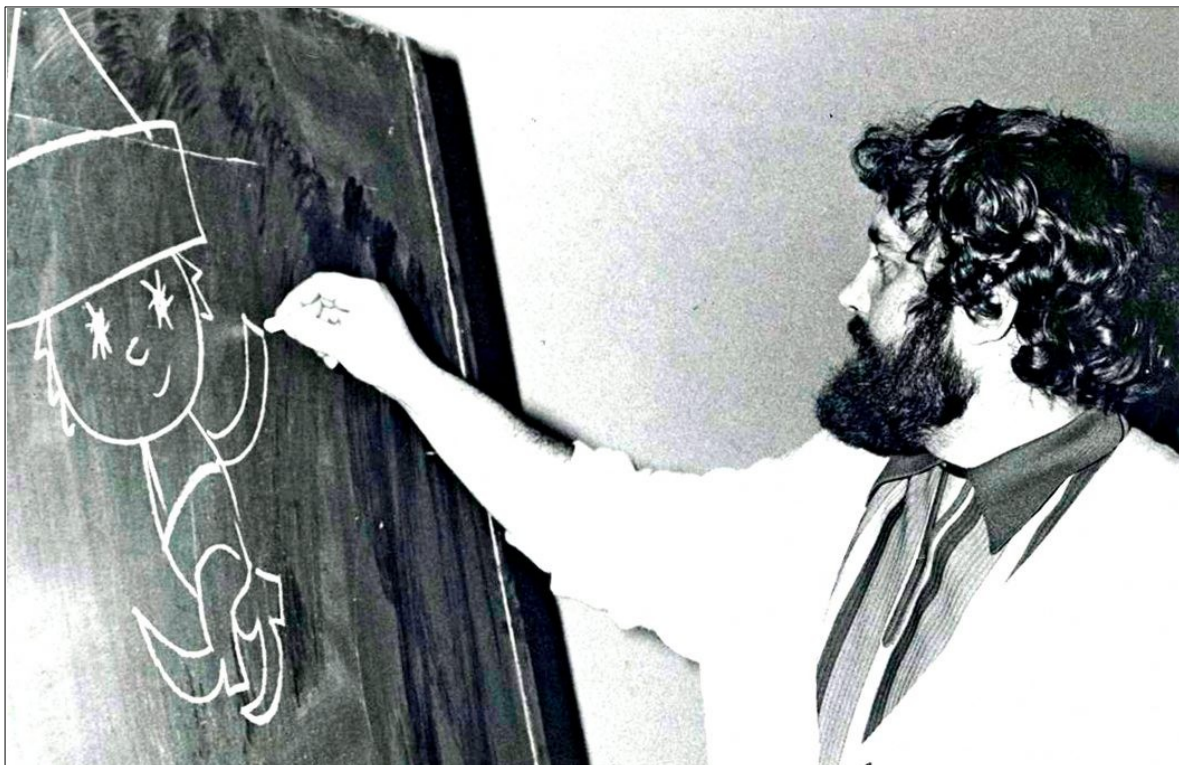

Villa Pellé otevřela retrospektivu k nedožitým devadesátinám ilustrátora a výtvarníka Radka Pilaře

Pod názvem *Radek Pilař 90* otevřela Galerie Villa Pellé v Praze 6 – Bubenči velkou retrospektivní výstavu představující známá i neznámá díla výtvarníka Radka Pilaře, čestného občana Jičína.

Vedle známých postaviček Večerníčka, Rumcajse, Manky a Cipíška, provázejících dětství několika generací, expozice nabízí i prozatím veřejnosti utajená díla z autorovy volné tvorby. Villa Pellé tak představí Radka Pilaře nejen jako autora pro děti, ale odhalí další rozměry jeho velkého talentu. Na výstavě si tak přijdou na své nejen děti, ale i dospělí. „Výstava je příležitostí náležitě ocenit Pilařovo odhodlání vytvářet srozumitelnou řeč nové „obrazové doby“ prostřednictvím těch nejaktuálnějších technologií, jeho celoživotní chuť experimentovat s propojováním malby, fotografie, filmu a videa – a zároveň touhu oslovit co nejširší publikum,“ dodává kurátor Pavel Ryška.

Expozice je koncipovaná jako objevitelská cesta napříč médii, s cílem přiblížit Pilařovo živelné odhodlání vytvářet nový jazyk „obrazové doby“. Ukáže například autorovu fascinaci „blbou malbou“ pouťových atrakcí, jeho osobité reakce na britský pop art nebo pozoruhodný vztah k televizi nebo nadšení videem.

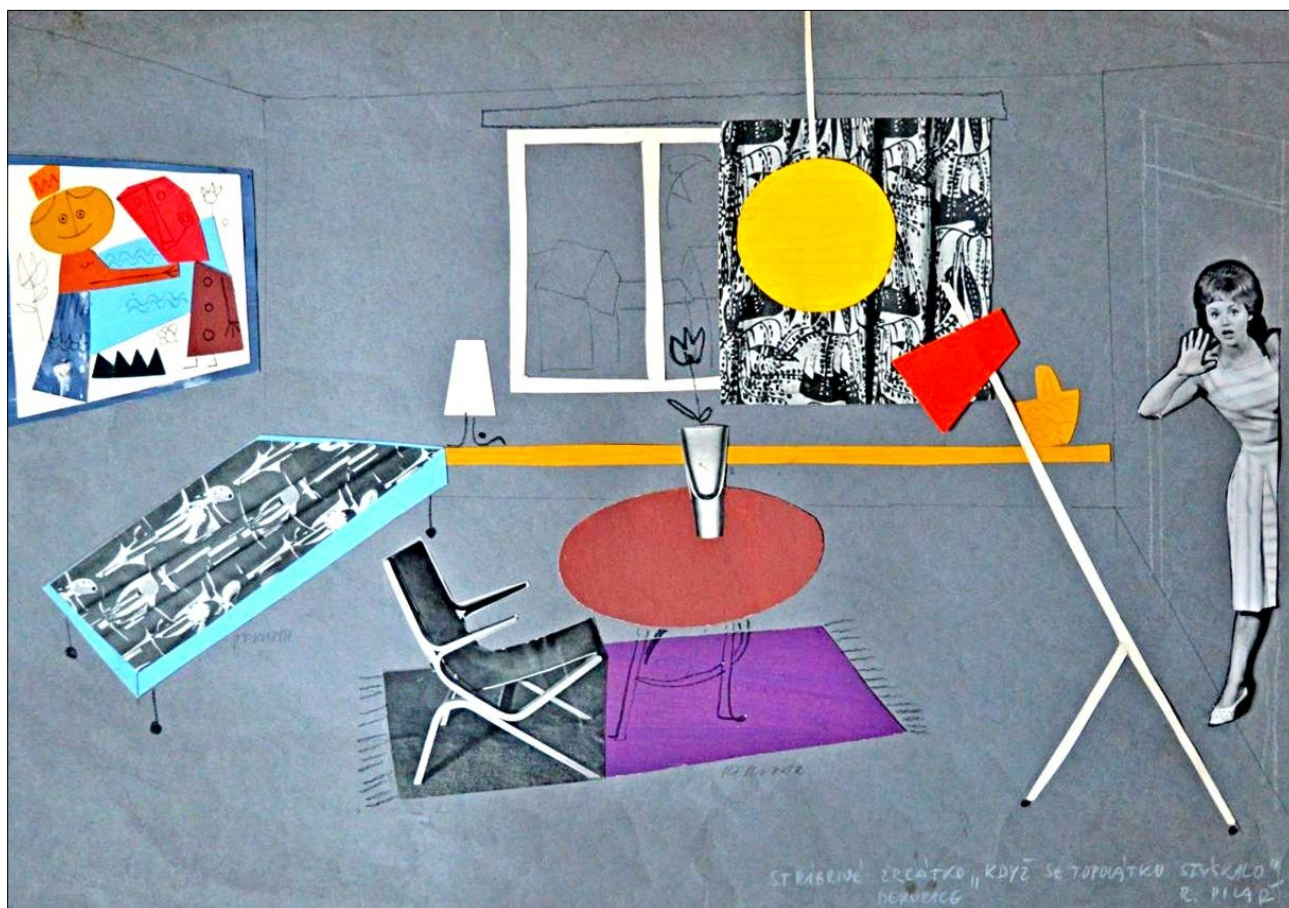

Radek Pilař (1931 v Písku – 1993 v Praze) je známý především jako ilustrátor dětských knih a výtvarník televizních seriálů. Popularitu mu zajistila dnes už ikonická postava Večerníčka a kreslené příběhy *O loupežníku Rumcajsovi*, které Československá televize vysílala poprvé koncem roku 1967. Úspěch „dobrého

loupežníka“ byl téměř okamžitý; stal se jednou z našich nejznámějších vizuálních ikon. Ačkoliv měl Pilař v té době za sebou řadu pozoruhodných pokusů o integraci malby, fotografie a filmu i založení oboru animované tvorby na pražské FAMU, o jeho dalším směřování rozhodl vývoj situace po sovětské okupaci. Počátkem takzvané normalizace přišel o členství ve Svazu výtvarných umělců, rezignoval na po-kusy účastnit se oficiálních výstav a uchýlil se k tvorbě pro děti. Až ve druhé polovině osmdesátých let se vynořily ze soukromí Pilařova ateliéru koláže, asambláže a výsledky experimentů s elektronickým obrazem i obrazy, ze kterých mezi barevnými pastami, fragmenty fotografií a roztavenými kusy plastů upřeně hleděly kulaté oči pohádkových bytostí. Nešlo o veselé kresby, ale hravá obrazotvornost nezapadala ani do tehdejších představ o vážné umělecké tvorbě. Až devadesátá léta přinesla autorovi uznání za vrstevnatou poetiku a odvalu propojit abstrakci s realistickým zobrazováním.

Retrospektivní výstava Radka Pilaře bude v Galerii Pellé do 20. února 2022.

pozdní sběr

TURNOV – Putovní výstava Paměť národa Severní Čechy zavítá do Turnova.

Vernisáž exteriérové putovní výstavy proběhne **ve středu 10. listopadu** od 14 hodin na náměstí Českého ráje. Výstava vás provede deseti pamětníckými příběhy bouřlivého 20. století na severu Čech.

Pamětnické příběhy představují široký průřez historickými událostmi našich moderních dějin, a to od druhé světové války, přes odsun, komunistické perzekuce až po účast místních pamětníků na událostech roku 1968 nebo sametové revoluci. Vybraní pamětníci jsou úzce spjati s místy severních Čech, především Libereckého kraje. Výstava mimo jiné vypráví o Annelies Schölerové ze smíšené česko-německé rodiny, turnovském faráři Jednoty bratrské Ondřeji Halamovi, Petře Erbanové, postřelené v srpnu 1968 v Liberci, nebo o Janu Šolci, mluvčím Občanského fóra a později pracovníkovi Kanceláře prezidenta Václava Havla. Přijďte se seznámit i s dalšími pamětníky, jejichž příběhy jsme mohli zpracovat díky finanční podpoře Libereckého kraje a měst Liberec, Turnov, Hejnice, Hrádek nad Nisou spolu s Bránou Trojzemí, dále díky Nadačnímu fondu Severočeská voda a dalším podporovatelům Paměti národa. Výstavu připravila regionální pobočka Paměť národa Severní Čechy se sídlem v Liberci.

/ Michaela Pavlátová, ředitelka Paměti národa Severní Čechy

ČESKÁ LÍPA – Vlastivědné muzeum a galerii v České Lípě, které je příspěvkovou organizací Libereckého kraje, povede dalších šest let jeho dosavadní ředitel Zdeněk Vitáček. Úspěšně prošel konkurzem a do funkce jej k 1. prosinci tohoto roku opět potvrdili krajsí radní.

hrdý okýnko

Tomáš Souček

nové **sorry vyšlo ve čtvrtek!**

trosečník – kulturně společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: *knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaje*